

EKSAMEN I RETTSLÆRE

I henhold til rammeplanen for treårig revisorutdanning av 2012

- 10 sp

desember 2020

K1 09.00 – 13.00 (4 timer)

Oppgavesettene består av samlet 11 spørsmål, 5 sider inklusive denne siden.

Tillatte hjelpemidler: alle skriftlige hjelpemidler er tillatt. Plagiat er ikke tillatt.

Hvis oppgavene er ufullstendige eller uklare, må du selv ta nødvendige forutsetninger. Forutsetningene bør gå klart frem av besvarelsen.

Samtlige spørsmål og anførsler skal drøftes og besvares.

Peder Ås hadde i mange år vært en lidenskapelig filmelsker. For tre år siden hadde han investert i en projektor til kjellerstua, hvor han brukte se film. Skjermen kostet 50 000 kroner, og ble levert med fjernkontroll. Mandag den 3. februar 2020, viste det seg at fjernkontrollen var gått i stykker ved at det infrarøde lyset ikke lenger virket. Prosjektoren var laget slik, at den da ikke lot seg starte. Peder sendte umiddelbart en epost til selgeren Lars Holm, hvor han skrev:

«Hei! prosjektoren jeg kjøpte i januar 2017 er defekt, og jeg reklamerer med dette. Fint om du tar kontakt, slik at vi får fikset den».

Lars så eposten samme dag, og tenkte dette var helt umulig å forholde seg til. Han kunne jo ikke vite hva som var galt med prosjektoren, så han unnlot å kontakte Peder. Peder var en tålmodig sjel, men etter tre uker sendte han en ny epost til Lars:

«Hei! viser til tidligere epost, som jeg ikke kan se å ha fått noen respons på. Fjernkontrollen til prosjektoren virker ikke, fordi den infrarøde lampen er ødelagt. Prosjektoren er ubrukelig uten fjernkontroll, og jeg ber derfor om å få tilsendt en ny fjernkontroll kostnadsfritt».

Lars sjekket med lageret, og fikk vite at kostnaden på ny fjernkontroll, var 4 000 kroner. Kostnaden på å reparere en defekt fjernkontroll, var derimot 200 kroner. Uansett syns han det var ugreit å ikke få betalt for dette nå, så han svarte slik:

«Hei, Peder! Det var kjedelig å høre at fjernkontrollen ikke virker. Vi kan tilby å levere ny fjernkontroll for kr 4 000 pluss mva – det er til selvkost for oss, alternativt kan vi reparere den defekte kontrollen for kroner 1 000 pluss mva – det inkluderer både materialkostnad og arbeid. Når det gjelder din reklamasjon, så er garantitiden på produktet utløpt og uansett har du reklamert for sent.»

Peder anførte at det var en mangel ved produktet, når en så nødvendig del som fjernkontrollen ikke lot seg anvende etter bare tre år, og mangelen var vesentlig. Han hadde reklamert i tide, ved den første eposten. Lars på sin side mente at varen kun hadde en garantitid på 2 år, og at den innledende eposten var så generell at den ikke kunne aksepteres som en tilstrekkelig reklamasjon. En så liten ting som en lyspære i en fjernkontroll, kunne uansett ikke kalles for en vesentlig del av et produkt som opprinnelig kostet 50 000. Den siste eposten med inntatt begrunnelse var sendt for sent, sammenholdt med kjøpslovens frist. For et tilfelle man skulle akseptere at det forelå en mangel, og at det var reklamert i tide, anførte Lars at han måtte kunne velge å reparere fjernkontrollen i

stedet for å levere en ny, fordi dette ville være vesentlig rimeligere for ham. Peder på sin side mente at det er kunden som avgjør om feilen skal utbedres, eller om selger skal levere ny vare.

1. Har Peder reklamert i tide?
2. Forutsatt at Peder har reklamert i tide – foreligger det en mangel?
3. Forutsatt at det foreligger en mangel – har garantitiden utløpt? Kan Peder likevel få medhold i kravet om retting, selv om garantitiden skulle være utløpt?
4. Forutsatt at garantitiden ikke har utløpt – kan Peder kreve å få utlevert ny fjernkontroll, eller kan Lars velge å i stedet reparere den gamle?

sensorveiledning:

Oppgaven løses etter forbrukerkjøpsloven, men studentene bør finne videospillerdommen og kommentere denne, selv om det ikke forventes at de ser lovutviklingen på området. Det bør ikke trekkes dersom studentene ikke forstår at videospillerdommen er eldre enn forbrukerkjøpsloven, så lenge de får frem riktig regelforståelse og drøfter problemstillingene.

- 1. Forbrukerkjøpsloven § 27 første ledd – første epost er fristavbrytende mens den oppfølgende eposten er tilstrekkelig for å begrunne klagen.**
- 2. forbrukerkjøpsloven § 16 jf. § 15 annet ledd bokstav b – jf. Videospillerdommen – det bør raskt konstateres at det foreligger en mangel – produktet er ubrukelig.**
- 3. f. Kjøpsloven § 27 annet ledd den absolutte reklamasjonsfristen er 5 år fra levering, jf. Videospillerdommen. Det kreves ikke mye av svaret her, iom at svaret krever mer dybdekunnskap om lovsystemet enn faget gir grunnlag for.**
- 4. f.kjøpsloven § 29 jf. Støvlethældommen – selger kan velge. Drøftelsen kan gjøres kort dersom studenten kjenner til dommen, men om studenten ikke kjenner dommen bør avgjørende være evnen til å forstå og redegjøre for § 29 men et lite trekk for å ikke kjenne dommen som er nevnt i pensum og gjennomgått på forelesning. En henvisning alene til dommen, gir bestått, men ikke mer. Drøftelsen er det sentrale**

Peder hadde i flere år drevet med import av pidestaller, i sitt selskap Lillevik Pidestillimport AS. I forbindelse med at hans ektefelle Marte Kirkerud, som satt i styret i selskapet, fylte 50 år den 12. november 2019, ble det gitt en gave fra selskapet i form av en ring til 2 500 kroner. Virksomheten hadde de siste årene stadig hatt dårligere omsetning, og i forbindelse med revisjon 2018 skrev revisor en merknad om at egenkapitalen i selskapet var tapt. Styret hadde i 2019 gjort en rekke tiltak for å genere et overskudd i selskapet, men dette hadde ikke ført frem. 11. mars 2020 besluttet styret å begjære oppbud, og 12. mars 2020 ble oppbudsbegjæringen levert til Lillevik tingrett. Som følge av sykdom og mange gjøremål i tingretten, ble konkurs først behandlet den 13. april 2020. I vedlegg til oppbudsbegjæringen skrev styret:

«Tross iverksatte tiltak gjennom 2019 er selskapets økonomi ikke bedret, og selskapet er fortsatt insolvent. Styret finner ikke annet handlingsalternativ nå, enn å begjære oppbud. Kassekreditten er fullt oppbrukt og har ikke vært positiv etter 2018. Balansen er negativ siden november 2018. En rekke tiltak er forsøkt i perioden deretter, uten økonomisk effekt».

5. Vurderer og begrunn om vilkårene for konkursåpning er oppfylt

sensorveiledning

konkursloven §§ 60 flg – insolvensbegrepet bør forklares og drøftes, selv om spørsmålet kan løses gjennom presumsjon for insolvens som følge av erkjennelse.

Lillevik tingrett åpnet konkurs, og advokat Ole Vold ble oppnevnt som bostyrer.

Ved gjennomgang av selskapets regnskaper, ble han oppmerksom på gaven til Marte og anførte at den måtte omstøtes og tilbakeleveres til boet. Marte og Peder ble svært overasket, og benektet dette da det var gått mer enn tre måneder siden gaven ble gitt og dessuten var dette både en svært liten gave og gitt til spesiell anledning, slik at det ville være urimelig av boet å omstøte den. Bostyrer fastholdt beslutningen.

6. Kan gaven til Marte omstøtes?

sensorveiledning

her kreves lite av drøftingen – objektiv omstøtelse som følge av under ett år siden gaven ble gitt jf dl § 5-2 første ledd.

Ole Vold så videre i regnskapene, at Lillevik Pidestillimport AS (LPI) hadde levert pidestaller til konkurrenten Lillevik Pidestillproduksjon (LPP) AS den 1. mars 2019. Fakturaen var på 50 000 kroner inkl mva, og forfalt til betaling 14. april 2019. Den sto fortsatt ubetalt, og bostyrer sendte derfor en betalingsoppfordring til LPP, hvor han ba om at de straks innbetalte 50 000 kroner + forsinkelsesrenter regnet fra 1. mars 2019. Han viste til at samtidighetsprinsippet tilsa at forsinkelsesrente måtte løpe fra leveringsdato. LPP betalte 14. april 2020 de 50 000 kronene, men nektet å betale forsinkelsesrenter under henvisning til at de i kontrakten ikke var tatt forbehold om slike renter. Bostyrer var prinsippfast, og fastholdt at det forelå rett til å kreve forsinkelsesrente. LPP fastholdt at de ikke var betalingspliktige, og uansett ville ikke forsinkelsesrente kunne kreves med virkning fra leveranse eller fakturadato.

7. Har LPI AS, konkursbo av Lillevik, krav på forsinkelsesrenter?
8. Forutsatt krav på forsinkelsesrenter: fra hvilket tidspunkt kan slik rente kreves?
9. Hva er utgangspunktet for den halvårlige fastsettelsen av forsinkelsesrenten?

sensorveiledning

forsinkelsesrenteloven § 2, 30 dager fra påkrav som ble sendt ved faktura 1. mars. Om studentene regner til 30. mars, 31. mars eller 1. april er uten betydning – så lenge de forstår det skal være 30 dager og ikke 1 måned. De skal ikke testes i å kunne telle kalenderdager eller domstolloven § 148, men det bør gis pluss om de synliggjør evne til å telle riktig dager inkl med riktig begrunnelse. Spm 9 jf. frntl § 3: styringsrenten + 8 prosentpoeng. Ingen drøftelse forutsettes her.